SCHRIFTELIJKE VRAGEN CONFORM DE UITNODIGING INVENTARISATIE INFORMATIEBEHOEFTE DATACENTERS D.D. 27 MEI 2021

Naam gemeenteraadsfractie	GroenLinks
Datum	09 juni 2021
Onderwerp	Deel 1: Het ontbreken van raadskaders ruimtelijke ordening ter beoordeling van bestemmingsplan B1

L.S.

Preliminaire vraag
Bent u als specialist ruimtelijke ordening onafhankelijk in uw oordeel in de zin dat u of uw kantoor op generlei wijze betrokken is geweest bij het voorliggende bestemmingsplan? Zo nee, wat was uw rol?

Toelichting op vraag 1
De griffie stelt dat belanghebbenden op enig moment recht hebben op een besluit. Het college heeft ruim tweeëneenhalf jaar voor de voorbereiding genomen. De raad wordt wettelijk geacht binnen twaalf weken na de ter inzagelegging te beslissen. Dat is onevenredig kort.

Vraag 1a: Acht u het, procesmatig gezien, te billijken dat de raad bij dergelijke meerjarige en complexe bestemmingsplanwijzigingen in een veel eerder stadium - voorafgaand aan de besluitvorming - beeldvormend en oordeelvormend wordt betrokken bij de totstandkoming van het voor te leggen bestemmingsplan?

Vraag 1b: Kunt u daarover, vanuit uw expertise, aanbevelingen formuleren?

(Deze vraag is mede geïnspireerd door de reacties van de provincie en buurgemeentes die graag actiever en eerder waren betrokken bij de totstandkoming van het bestemmingsplan en voorts de veelheid aan issues ná de publicatie van het conceptbestemmingsplan.)

Toelichting op vraag 2
Wethouder Groot heeft de raad op 28 april 2020 geadviseerd om nadere voorwaarden op te nemen in bestemmingsplannen en deze vooral “in de breedte” te trekken door actualisatie van de omgevingsvisie. Volgens de wethouder konden bij de actualisatie ook de lopende initiatieven worden meegenomen. Ook wethouder Meskers zag daar tijdens het begrotingsberaad “voldoende tijd” voor.

Vraag 2a: Kunt u aangeven hoeveel tijd “voldoende tijd” is om nadere vestigingsvoorwaarden op te nemen in een tussentijdse partiële actualisatie van de omgevingsvisie? Kunt u daarbij aangeven wat de minimaal vereiste stappen en termijnen zijn?

Door tussentijdse actualisatie kon recht worden gedaan aan zowel het raadsbesluit tot actualisatie van de omgevingsvisie als de wens van het college om lopende initiatieven in procedure te brengen. Het college honoreert nu echter alleen de eigen wens en niet de beloftes en het raadsbesluit over actualisatie van de omgevingsvisie. De handelswijze van het college verhoudt zich volgens ons slecht met actuele initiatieven en gezaghebbende adviezen, bijvoorbeeld:

- De provincie ontwikkelt momenteel zelf een datacenterstrategie met vestigingsvoorwaarden om de afwezigheid daarvan bij Hollands Kroon te compenseren;
- De rapportage systeemstudie energie-infrastructuur Noord-Holland 2020-2050 drong eerder aan op een no-regret-plan;
- De ARO adviseert om eerst een masterplan te hebben voordat er wordt overgegaan tot de ontwikkeling van deelgebieden.

In de nota zienswijzen, waarin de Provincie Noord-Holland (onder punt m.) om uitvoering van dit ARO advies vraagt, stelt het college dat aan het ARO advies tegemoet is gekomen omdat de gemeente in de toekomst tot actualisatie van de omgevingsvisie overgaat. Dat is echter geen tegemoetkoming aangezien de ARO vroeg om een masterplan vóórdat er een deelgebied wordt ontwikkeld en niet erná.

Vraag 2b: Hoe beoordeelt u - in termen van motiveringsvereisten voor nota's van zienswijzen - het betoog van het college dat met de vaststelling van het bestemmingsplan zonder een door de raad vastgesteld masterplan, wel wordt tegemoetgekomen aan het ARO advies om geen deelgebieden te ontwikkelen voordat er een masterplan is ontwikkeld?

Vraag 2c: Kunt u uitleggen wat de gevolgen kunnen zijn van een gebrek in motivering bij de beantwoording van zienswijzen in de nota van zienswijzen?

(Deze procesmatige vragen komen voort uit de behoefte om recht te doen aan geventileerde zorgen, specialistische adviezen en waarschuwingen, bestuurlijke interventies, zienswijzen en een stortvloed aan nieuwe informatie. Veel issues waren bij de voorbereiding klaarblijkelijk niet voorzien of onvoldoende geadresseerd en kunnen tot ongewenste uitkomsten leiden. Dat vraagt volgens GroenLinks om een procedurele herbezinning.)

Toelichting op vraag 3
De gemeenteraad wordt gevraagd een oordeel te geven over het voorliggende bestemmingsplan B1. Daarbij beoordeelt de raad of het plan voldoet aan de door de raad vastgestelde beleidskaders. Die zijn zelfbindend en vastgelegd in de gemeentelijke omgevingsvisie 2016. GroenLinks heeft het bestemmingsplan op de toepassing van deze omgevingsvisie getoetst.

Toelichting vraag 3a
De omgevingsvisie van Hollands Kroon wordt in de toelichting op het bestemmingsplan precies zeven maal genoemd. Het gaat daarbij uitsluitend over de plaatjes met pijlen en een specifiek deel uit de bijbehorende tekst: *"Als er voldoende aantoonbare behoefte is aan nieuwe bedrijfsgrond of glastuinbouw grond, ligt uitbreiding in de richting van onderstaande locatie voor de hand."* Verder komt de omgevingsvisie niet aan de orde. Er wordt dus alleen verwezen naar de "ja" uit de omgevingsvisieformule "ja, tenzij ..." en niet naar de "tenzij...".

Vraag 3a: Treft u, bij lezing van de toelichting op het bestemmingsplan, behalve de verwijzing naar het kaartje met pijlen, nog andere expliciete verwijzingen naar de omgevingsvisie aan? Zo ja, welke?

Toelichting vraag 3b
Op pagina 22 van de toelichting omschrijft het college hoe op Agriport een "unieke" koppeling kan ontstaan door uitwisseling van restwarmte en merkt op dat daarvoor nog geen beleid is opgesteld. Daarmee negeert het college de omgevingsvisie: In het eerste kader van het hoofdstuk Agriport A7 wordt slechts één reden aangegeven waarom daar plaats zou zijn voor datacenters: i.c. uitwisseling van restwarmte. In het tweede kader wordt zulke uitwisseling als voorwaarde voor vestiging op Agriport geformuleerd. Zo'n vestigingsvoorwaarde is ruimtelijk beleid dat vertaling naar het bestemmingsplan verdient. Initiatieven die niet aan die vestigingsvoorwaarde voldoen zouden dan

kunnen worden afgewezen. Daarmee zou de doelstelling van circulariteit op Agriport worden bevorderd en zouden initiatieven die niet voldoen een andere locatie moeten zoeken.

Vraag 3b: Trof u, bij lezing van de omgevingsvisie, behalve kaartjes met pijlen, ook kaders aan op basis waarvan nadere voorwaarden in het bestemmingsplan konden worden gesteld? Wilt u bij de beantwoording van bovenstaande vraag de in de omgevingsvisie opgenomen definitie van "kader" en het zelfbindend karakter daarvan in aanmerking nemen: "Een kader voldoet aan hogere kaders of nog niet helemaal maar we gaan hier wel naar handelen."?

Toelichting vraag 3c
Het college heeft zich bij de beantwoording van schriftelijke vragen op het standpunt gesteld dat de kaders in de omgevingsvisie zacht zijn en het plaatje met pijlen en tekst hard. De reden waarom de kaders van de omgevingsvisie niet zijn betrokken bij het bestemmingsplan ontbreekt in de toelichting van het bestemmingsplan. Dat is een tekortkoming in de motivering. Daarnaast was de kwalificatie "zacht" voor de kaders in de omgevingsvisie voor ons een onaangename verrassing, die we in de toekomst willen vermijden.

Vraag 3c: Wat is er volgens u, vanuit redactioneel oogpunt, nodig om beleidskaders inzake ruimtelijke ordening in een structuurvisie als "hard" aan te merken, zoals onderstrepen, vet maken, toevoeging "echte" kaders?

Toelichting vraag 3d
De afwezigheid van een masterplan, of de vertaling daarvan in een structuurvisie, stelt GroenLinks voor een dilemma: enerzijds goedkeuring van het bestemmingplan vanwege de afwezigheid van vestigingsvoorwaarden of anderzijds afkeuring van het bestemmingsplan vanwege het ontbreken van toepasbare beleidskaders.

Vraag 3d: Heeft u, vanuit uw expertise, een aanbeveling hoe met bovenstaand dilemma om te gaan, anders dan het afwijzen van het bestemmingsplan en inzetten op opvolging van het ARO advies?

Toelichting op vraag 4
Wanneer de raad zou besluiten om het voorliggende bestemmingsplan niet vast te stellen, dan voldoet het verslag van de betreffende raadsvergadering niet als motivatie van dat besluit, zo leert de jurisprudentie. Daarom is er een raadsbesluit over de motivatie van de afwijzing nodig. GroenLinks stelt zich daarbij het volgende voor:

- De kenbare belangenafweging zou zich kunnen bewegen rond het verklaarde streven van Hollands Kroon naar een circulaire economie en kan o.a. worden ontleend aan het hoofdstuk Agriport A7 in de vigerende Omgevingsvisie;
- De motivering vanuit het perspectief van ruimtelijke ordening zou zich dan keren tegen de keuze van vestiging op Agriport en daarbij onder meer verwijzen naar het Berenschot rapport over het benutten van restwarmte.
- Er zou gesteld kunnen worden dat: a) het meest genoemde argument in het bestemmingsplan voor vestiging van datacenters op Agriport – circulariteit, in casu de benutting van restwarmte - onderuit is gehaald door de eerdere praktijk, de huidige praktijk en het Berenschot rapport; b) vestiging van datacenters op Agriport vooralsnog leidt tot het onbenut vervliegen van een gigantische hoeveelheid restwarmte; c) het benutten van restwarmte (naast passende vestigingsvoorwaarden) vestiging in de nabijheid van een afnemer van restwarmte veronderstelt en Agriport als locatie niet aan die voorwaarde voldoet; d) de ruimtelijke motivatie van het bestemmingsplan daarmee aantoonbaar is achterhaald en zich als argument juist keert tegen vestiging op Agriport.

- Er zou verder geconcludeerd kunnen worden dat: e) de behoefte aan hyperscale datacenters niet te motiveren valt omdat dit type datacenters vooral een buitenlandse clientèle heeft; f) datacenters beslag leggen op landbouwgrond en de lokale economie beter gediend is met grond voor lokaal ondernemerschap dan met laaggeschoolde arbeid; g) de keuze voor Agriport het belang van circulariteit door de enorme uitstoot van restwarmte op vooralsnog onverantwoorde wijze schaadt; h) er onvoldoende alternatieven zijn onderzocht; i) de ruimtelijke ordening afweging niet steekhoudend en incompleet is en daarmee zijn doel mist; en j) door de raad in redelijkheid kan worden besloten het voorstel tot wijziging van het bestemmingsplan in de huidige vorm als niet passend af te wijzen.

Vraag 4a: Zou de raad met bovenstaande motivering voldoen aan de toets dat de raad in redelijkheid kon besluiten tot afwijzing van het bestemmingsplan?

Ter instructie van de afwijzing van het raadsvoorstel, wordt in het raadsvoorstel zelf op jurisprudentie van de Raad van State gewezen: ECLI:NL:RVS:2016:2175 en ECLI:NL:RVS:2015:3046. Daarin staan aanwijzingen voor de motivering van een afwijzing.

Vraag 4b: Kunt u bij de beantwoording van de voorgaande vraag de motiveringsvereisten uit de door het college genoemde jurisprudentie meenemen en aangeven of met de bovenstaande motivering aan deze motiveringsvereisten zou worden voldaan, en zo nee, aan welke motiveringsvereisten nog niet wordt voldaan?

(Deze vraag beoogt duidelijkheid te verschaffen over procedurele en ruimtelijke argumenten die een rol spelen bij het raadsbesluit over het voorgelegde bestemmingsplan.)

Nota Bene
Met het ontbreken van harde kaders in de omgevingsvisie ontbreekt het de raad aan criteria waaraan het voorliggende bestemmingsplan kan worden getoetst. GroenLinks laat het daarom bij deze pragmatische vragen en wacht op toetsingscriteria van ofwel de provincie dan wel een geactualiseerde omgevingsvisie van Hollands Kroon.

Met vriendelijke groet,

Lilian Peters
GroenLinks Hollands Kroon